

Országosan is példaértékű...

A fentiek alátámasztják az önkormányzat elkötelezettségét az egyesület támogatása iránt... tehát amennyiben az egyesület betartja az együttműködési megállapodásban foglaltakat, a környei sportolók továbbra is részesülhetnek az önkormányzat és az egyesület – országosan is példaértékű – kiegyensúlyozott kapcsolatának eredményéből. A többi között ezek a sorok is olvashatók Szekeres Pál, az Emberi Erőforrások Minisztériuma sportért felelős helyettes államtitkárának levelében.

A helyettes államtitkár – a Környe Sportegyesület egyik elnökségi tagjának címzett – válaszlevelének másolata szeptember 12-én érkezett meg a környei önkormányzathoz, s az abban

megfogalmazottak igazolják, hogy az egyesülettel kapcsolatos év eleji történések, ügymenetek során az önkormányzat mindvégig jogszerűen járt el, s elkötelezett az egyesület támogatása iránt.

Az előzményeket – minden bizonnyal – nem szükséges ismertetni, Szekeres Pál levele megszületésének körülményeit azonban talán igen. A helyettes államtitkár ez év júliusában fordult tájékoztatást kérve Beke László polgármesterhez, miután a sportegyesület egyik elnökségi tagja arról tájékoztatta Orbán Viktor miniszterelnököt, hogy „az egyesület által korábban használt sportlétesítményt nem tudják használni, tekintettel arra, hogy Környe Község Önkormányzata bezárta azt, ellehetetlenítve a sportolók által történő használatot.”

Az önkormányzat ezt követően készítette el és továbbította a helyettes államtitkár számára a részletes és dokumentumokkal alátámasztott beszámolóját, amely alapján a helyettes államtitkár *(lásd fenn)* a következőket állapította meg: az önkormányzat elkötelezett az egyesület támogatása iránt...

És végül emlékeztetőül: az egyesület és tagjai számára április 1-je és 12-e között nem nyílt lehetőség a sportlétesítmények használatára. Az önkormányzat és az egyesület közötti megállapodást május 15-én szentesítették a felek.

(Szekeres Pál, az Emberi Erőforrások Minisztériuma sportért felelős helyettes államtitkárának levelei a www.kornye.hu oldalon elolvashatók.)

Becsengettek

Majdnem 300 diák, köztük 45 első osztályos számára kezdődött meg a tanév a Kisfaludy Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában. Az ünnepélyes megnyitón a legkisebbek a legnagyobbaktól vehették át az intézmény címerével díszített nyakkendőt, hiszen számukra is elérkezett a perc, amikortól büszkén viselhetik, hirdelve, hogy ők is „kisfaludysok”.

➔ 2. oldal

Becszengettek

...folytatás az első oldalról.

Mindenféle fontos dolgok jutnak az eszembe, hogy például az iskolában van-e medence? – mára erre a kérdésre is választ kapott az a 45 apróság, akik a tanévnyitón még megilletődve álltak az iskola udvarán, s érdeklődve nézegették a nagyokat, a számukra hatalmas épületet, no meg az új nyakkendőjüket. De nemcsak az elsősökre vár számtalan új feladat és változás – derült ki Trézlné Staudinger Csilla intézményvezető beszédéből.

Az ingyenes tankönyvek, munkafüzetek az iskola könyvtári állományába

kerülnek, amit pecsét és könyvtári szám jelez. Ha ezeket a diák megrongálja, öszszefirkálja, akkor a szülőnek az év végén ki kell fizetnie.

A szülőket, tanulókat egyaránt és a legjelentősebb mértékben érintő változás, hogy az új jogszabályok alapján a gyerekeknek 16 óráig kell az intézményben tartózkodniuk, ugyanakkor a szülő írásban kérheti, és az igazgató engedélyezheti, hogy a diák a tanórák és a szabadon választott órák után hazamehessen. Az intézményvezető hangsúlyozta: ha a diák úgy hagyja el 16 óra előtt az iskolát, hogy a szülő nem kérte írásban és az igazgató nem engedélyezte, akkor a távolléttel az igazolatlan óráinak számát gyarapítja.

További változás, hogy az intézményfenntartó központ utasítása alapján csak akkor bonthatnak csoportot, ha a csoportonkénti létszám eléri a 14 főt. Így a környei iskolában össze kellett vonni idegen nyelvi csoportokat és a nyolcadik évfolyamon nem tudják megbontani a matematika oktatását. A törvényi létszám-előírások alapján idén egy osztályban folytatják tanulmányaikat a végzősök.

Ami változatlan: a diákok idén sem szütkölködnek majd tananyagban, továbbra is lesznek vizsgák, mérések, szakkörök és sportkörök. Akinek szüksége van rá, az korrepetáláson vehet részt, folytatódik a művészeti tagozat munkája, és a hagyományörző rendezvények, vidám programok és versenyek sem maradnak el.

Megemlékezés

Bedy Sándor plébános tartott német nyelvű szentmisét a környei római katolikus templomban augusztus 31-én este a kitelepítés hatvanhatodik évfordulójára rendezett megemlékezés kezdeteként.

1947. augusztus 27-én Környén 101 családot csekély ellátással zárt teherkocsikba kényszerítettek, s Németországba szállítottak. Helyükre felvidékről, Csallóközből telepítettek át magyar ajkú családokat. A történelem kényszerű népeségmozgásainak emlékére a leszármazottak és hozzátartozók 1997-ben a Fellner Jakab építette eredeti templomból származó két oszlop felállításával készítették kitelepítési emlékművet.

A tragikus esemény elszenvadói előtt azóta minden esztendőben fejet hajt a Német Nemzetiségi Önkormányzat, amely a helyhatósággal együttműködve 2007-ben, a kitelepítés 60. évfordulójára készítette el a vasútállomás melletti emlékművet, így a szentmise után idén is azon a helyszínen emlékeztek magyar és német nyelven a szülőföldjüktől elűzöttekre, ahová annak idején megérkeztek értük a marhavagonok.

Az egybegyűlteket, köztük a kitelepített és most az új hazájukból hazalátogató honfitársakat Menoniné Pillmann Teréz, a Német Nemzetiségi Önkormányzat Környe elnöke köszöntötte, kiemelve, hogy az 1947-es esemény olyan seb, melynek teljes begyógyulásához talán több évszázad is kevés, hisz még ma is sokan élnek azok közül, akik szenvedő alanyai voltak annak a szörnyű igazságtalanságnak, amely a kollektív bűnösség elfogadhatatlan elve alapján bélyegzett meg egy egész népcsoportot. Nehéz elfogódottság nélkül gondolni azokra a honfitársainkra, akik előttünk éltek itt és kénytelenek voltak hátrahagyni életük munkáját. Azokra a dolgozó, pontos, német ajkú környeiekre, akik magukat magyarnak vallották – fogalmazott, majd Hoffart Szabina és Trézli Adrienn visszaemlékezések alapján idézte fel a kitelepítést megelőző időszakot és azt a követő borzalmat: a harangok érhangja búcsúztatta az elűzötteket. Mindenki a vagonok ajtajában állt és tekintetével az otthonát kereste, hogy emlékeiben magával vigye az idegenbe...

A megemlékezés a Környi Német Nemzetiségi Dalkör előadásában az „Ich

komm vor einem Berg daher” című, a hazaszeretetről szóló énekkel folytatódott, majd Waldmann-né Baudentisztl Éva, a Komárom-Esztergom Megyei Németek Önkormányzatának elnöke tartott ünnepi beszédet.

Egy olyan helyen állunk, ami nagyon szép, de nagyon szomorú is. Mert a környeiek nemcsak egyszerűen kitelepítve lettek, hanem elűzve és elhurcolva az otthonukból. Voltak idők, amikor szegény volt magyarországi németnek lenni. Úgy gondolom, hogy most újra büszkévé lehetünk arra, hogy a magyarországi németeknek vagyunk a tagjai – hangzott el a beszédben. Az elnök a német nyelv és beszéd megőrzésének fontosságára is felhívta a figyelmet, s hogy a fiataloknak, gyerekeknek meg kell tanítaniuk a dalait, verseiket, történeteiket és történelmüket.

A megemlékezés a kegyelet és tisztelet virágainak elhelyezése után a Közösségi és Tájékozódási Gyermekcsoport Környe, valamint a dunaszentmiklósi és helyi Német Nemzetiségi Dalkör adott ünnepi műsort, végül pedig a vértessomlói Heimattöne zenekar szórakoztatta az egybegyűlteket.

Büszkén éld az életed

Meg se halld, ha bántanak. Senkinek se hagyj magad. Sose add fel a vágyadat, őrizd meg az álmaidat... Gyere velünk és légy szabad, mindig vállald önmagad. Ne hidd el azt, hogy nem lehet, büszkén éld az életed... – a környebányai vendéglátóknak szólt a Közösségi Házban szeptember 14-én a Pa-Dö-Dö nótája az Együtt Élünk Egyesület tagjainak előadásában. Ez a dal egyfajta himnusz számukra...

A míg a tatabányai vendégek egy része az ajándékműsorhoz készülődött, Svétecz László képviselő köszöntött mindenkit, s mutatta be Környebánya múltját, jelenét. Az is kiderült, hogy pár hete ott látták vendégül a tatabányai egyesület családi napján, s rendkívül megragadták az ott látottakat, tapasztaltakat, így született meg a gondolat: tartsanak „ismerkedési délutánt”, tegyék le egy szorosabb, baráti kapcsolat alapjait. Mert hogy – ahogy fogalmazott – Környebánya mindig is befogadó közösség volt, s az ott élők többsége is hátrányos helyzetű, szegény sorsú. Tehetségnek azonban nincsenek híján, ezt ismét bizonyították a környebányai gyerekek és felnőttek, akik verseket, találós kérdéseket, népdalcsokrot nyújtottak át ajándékként, a „fináléban” pedig a szülőkkel, kísérőkkel, sérült vendégekkel közösen énekeltek a Tavasz szél vizet áraszt című népdalt.

Ezt követően érkeztek el azok a percek, amikre rengeteget készültek a vendégek. Szinte tapinthatóvá vált a megrendültség, amikor egy hölgy előadásában elhangzott Pál Apostoltól „A szeretet himnusza”, majd egy másik hölgytől Szabó Lőrinc „Ima a gyermekekért” című, ezekkel a sorokkal záruló verse: tűz, víz, ég és föld s minden istenek, szeressétek, akiket szerettek!

Az ének, muzsika, tánc, pontosabban táncparódia sem hiányozhatott. Az előadók a régmúlt és jelen táncait mixelték egyveleggé, s hogy teljes legyen a produkció, az öltözkűk is egyszerre volt elegáns és csapodár. A paródiával 2011-ben egy országos bajnokságon Budapesten a második helyet szerezték meg, s a vastaps Környebányán sem maradt el...

A jelenleg 40 tagot számláló Együtt Élünk Egyesület fogyatékos fiatalok szüleinek alapításában jött létre 2008-ban, hogy hasznos elfoglaltságokat biztosítson a szabadidő eltöltéséhez. Kirándulásokat, programokat szerveznek, heti három alkalommal találkoznak bányai klubhelyiségükben, ahol a tagok kedvükre táncolhatnak, énekelhetnek, társasjátékozhatnak, asztaliteniszeshetnek.

A különböző korú tagok között van, aki értelmi fogyatékos, van, aki rosszul lát és halmozottan sérülték is, mint például az egyesület vezetője, Dömötörné Bertók Éva lánya, aki mozgássérült és enyhe értelmi fogyatékos.

Ez az egyesület nekik egy mentőszár. Ők csak a szülőkre támaszkodhatnak, számukra nem nyílik ki a világ, hiszen hová nyílna? S akinek nincsenek szülei, az hová menne? – kérdezte, mondta Éva, hiszen van árva tagjuk is, a többségük pedig csonka családban él.

Az egyesület vezetője azt is elmondta: a programjaikhoz szükséges anyagiakat a tagdíjból, 1 százalékos adófelajánlásokból teremtik elő. Hiába a számos elküldött támogatást kérő levél, nem igazán születnek pozitív válaszok, pedig az utazási költségek igen magasra rúgnak. Ilyen kapcsolatfelvételt és kedves fogadtatásra pedig, mint Környebányán, az egyesület mögött álló öt év alatt nem volt példa...

„Vélem-én”

Ő boldog lehet?

Történt, hogy a tanév első napján a Környebányán élő kisebb-nagyobb tanulók szerettek volna a menetrend szerint közlekedő autóbusszal Környére utazni. Az általános iskolába. Oda, ahol immáron hosszú évek gyakorlata szerint az első tanítási napon kapják meg a bejárós gyerekek a bérleteiket, mivel azok megvásárlásáról az intézmény gondoskodik.

Tehát a gyakorlat: a gyerekek az első tanítási napon átveszik a bérleteket. Azaz az első tanítási nap reggelén még nincs, nem is lehet náluk! De ezt szerintem országos szinten tudja minden sofőr...

No, hát ekkor kérte tőlük a mi „kedves” sofőr bácsink... Ők pedig mondták, hogy nincs. A sofőr nem is

engedte fel őket a buszra, csak azokat, akik ki tudták fizetni a jegyet. Alig páran tudták... A sofőr pedig ezen (a pénztelenségen) még élcelődött is...

A gyerekek (és még sok más eset) kapcsán elgondolkodtam: valóban ilyen rideggé vált minden körülöttünk? Valóban élnek, léteznek emberek, akik számára csak az okozhat sikerélményt, örömezt, boldogságot, hogy a náluk gyengébbek(nek vélt)be belerúgnak lelkiileg, fizikálisan, bárhogy?!

S azon is elgondolkodtam, hogy mitől válnak ilyen emberek? Legyünk optimisták, s higgyük azt, hogy egyszer – talán – ők is másilyenek voltak: talán boldogok. S talán egyszer ismét azok lesznek. S nem attól, hogy belerúgnak a másikkba...

Salamon Gyöngyi

Családi és lelki nap

Családi és lelki napot szervezett szeptember 8-án a Környei Római Katolikus Egyházközség a katolikus templomban és a II. János Pál pápa téren, a rendezvényt azonban sajnós nem kísérte a remélt érdeklődés a falusiak részéről. Aki viszont ott volt, az teljes lelki feltöltődéssel térhetett haza.

A délelőtti szentmise előtt a családokért felajánlva imádkoztak rózsafüzért az asszonyok, majd *Tremmel Kata* főszervező köszöntötte az egybegyűlteket, ismertette az idei tanévben a hittanos diákokra váró eseményeket, hiszen a később kezdődő szentmise egyben a környei általános iskola Veni Sancte, azaz tanévnnyitó miséje volt.

A *Bedy Sándor* plébános által bemutatott szentmisét Szűz Mária tiszteletére és a környei családokért, községünkért ajánlották fel, a hittanos gyermekek könyörgése a sikeres tanévről, az emberek lelki feltöltődéséről szólt. A szentmisét *Áncsák Lilla* hangja tette teljessé.

Délután a résztvevők a tatai Szent Imre Plébánia fiataljai vezetésével zenés áhítaton vehettek részt, közben a kisebbeket gyermekfoglalkoztató várta kézműveskedéssel, játékokkal, mesefilm vetítéssel. Később a felnőttek a szentségi házasságról, a papi hivatásról szóló és egy apáca életútját bemutató filmeket tekintették meg, majd *Bedy Sándor* plébános osztotta meg személyes élményeit,

érzéseit a hivatásról, mesélt saját életének alakulásáról, s arról, milyen volt, mit jelentett számára a lelképásztorrá válás. Kora este a tatabányai Bárdos Lajos Vegyeskar tagjainak gyönyörű éneke hangja töltötte meg a templomot Kisboldogasszony napjának tiszteletére Mária énekekkel: Szűz Máriáról szóló kórusművekkel és vallási tárgyú liturgikus énekekkel, melyek közül talán a legkiemelkedőbbben és leginkább szívmengetően Kodály Zoltán „Ének szent István királyhoz” című műve csengett.

Az első családi és lelki nap közel félszáz érdeklődő részvételével agapéval, szeretetvendégséggel zárult, a rendezvény végén

Horváth Boldizsár fejezte ki köszönetét a vendégek és a fellépők számára, kiemelve a Bárdos Lajos Vegyeskar csodálatos műsorát, a tatai fiatalokat, *Bedy Sándor* atyát, valamint a szervezőket, *Tremmel Katát* és *Popovics Milánt*.

A Környei Római Katolikus Egyházközség abban a reményben köszöni Környe Község Önkormányzatának támogatását, s mindazok segítségét, akik hozzájárultak az ünnep színvonalához, szépségéhez, hogy egy esztendő múlva ismét lesz lehetőségük megszervezni a családi és lelki napot, s hogy jelentősebb érdeklődés mutatkozik majd a program iránt.

24 nevező a gyermek horgászversenyen

24 gyerkőc telepedett ki augusztus utolsó napjának reggelén a tó partjára, hogy önállóan, vagy apu, anyu segítségével részt vegyen a Horgász Egyesület által meghirdetett horgászversenyen. A mezőny legfiatalabbja még óvodáskorú volt. A szervezők öröme 11-en képviselték a gyengébb nemet, s mint az eredményhirdetésekor kiderült, nem is akárhogyan.

Nagyjából 15 esztendő múltán tekint vissza, hogy a Környei Horgász Egyesület évi egy alkalommal gyermek tagjait is versenyezni hívja, ami nem is csoda, hiszen számuk már meghaladja a félszázat, s a kicsik is ugyanolyan lelkesedéssel bővölik a vizet, mint a felnőttek. A szülői segítség legfeljebb a csali elhelyezéséhez kél el, vagy a kifogott halacska levételéhez a horogról a következő „női” használati utasítással: de úgy apu, hogy ne fájjon a szája!

A versenyt ragyogó napsütés kísérte az irigylésre méltó környezetben, s bár akadt olyan gyerkőc, akinek a neve mellé nem került adat a mérlegelés során, senki sem maradt ajándék nélkül, hiszen a FISCH Kft.

jóvoltából valamennyi nevező egy-egy zseb pecát és egy kg. etetőanyagot vihethet haza, míg a három legeredményesebb versenyző értékes horgászbótot, a 4-5. helyezett pedig orsót.

Az eredményhirdetés során végül *dr. Beke Ernő*, az egyesület elnökhelyettese három ifjú hölgynek és két fiatalembernek gratulált, kiemelve, hogy valamennyien 1 kiló felett teljesítettek. Az első helyezettnek

járó ajándékot is egy hölgy, *Virga Kira* nyerte el 224 dekagramm összeteljesítményével. Mögötte végzett 120 dekával *Takács Benke*, s a többi helyezést szinte valóban csak hajszálak, vagy inkább stílszerűen egy-egy törpeharcsa választotta el egymástól, hiszen a harmadik *Soós Lili Zsófi* 110 dekányi halat fogott ki, a negyedik *Horthy Ákos* (108) csupán két, az ötödik *Reichnack Fanni* (103) pedig hét dekával kevesebbet.

Huligán néha huligánkodott

Tavaly szemerklő eső, idén viszont ragyogó napsütés kísérte a környei sportpályán a „Mozdítsd meg KÖRNYEzed!” tömegsport sorozat szeptemberi állomását. A mozogni vágyók, gyerekek, anyukák, apukák pedig érkeztek is szép számmal.

Az érdeklődőket a már hagyományos lovaglás és íjászat várta, s nehogy bárki is azt gondolja, hogy ez utóbbi csak a fiúkat és csak a kicsiket vonzotta. A tatai Zsebők Zoltán testnevelő irányítása mellett fiúk és lányok, kisebbek-nagyobbak – de még egy nagypapa is – egyaránt igyekeztek, ha csak pár órára is, igazi íjászokká válni: hol sikerrel, hol a nélkül. Volt, hogy messzire szállt a nyíl, s az újabb feladatot a megtalálása jelentette a fűben, de azért – önállóan, vagy a szakember segítségével – sikerült beletalálni a céltábla közepét jelző sárga mezőbe is.

Mindeközben a közönség négylábú kedvencei pár méterrel odébb a gyerekek öröme folyamatosan rótták a köröket, igaz, Huligán olykor megmakacsolta magát, amiért Gubicza István szervező rá is akasztotta a lusta jelzőt, ám Mazalin Zoltán, a lovak gazdája biztosította: ha versenyre kelnének a két másik hátassal, Hédivél és Lucával, Huligán bizonyulna a leggyorsabbnak. Ezúttal természetesen elmaradt a vágta, de még így is akadt olyan apróság, aki úgy megszeppent a számára hatalmas állattól, hogy lovaglás helyett inkább csak a simogatást választotta. A többség azonban alig akart leszállni a nyeregből, míg végül mindenki sorra került: a legbátrabbak, leglelkesebbek és legkitartóbbak nem is csak egyszer...

Az ősz szépsége (és veszélyei)

Ősz van, ha közel akarjuk magunkhoz engedni ezt a tényt, ha nem. Van, akinek ez a legszebb évszaka, még akkor is, ha reggelente már kell a kiskabát, többször van szükség esernyőre, sőt már jólesik néha a langymeleg szoba estéknél. Persze mint minden évszaknak, az ősznek is megvannak a szép oldalai; gyönyörű színekben pompázik a természet, betakaríthatjuk az ilyenkor érő gyümölcsöket, zöldségeket félre.

Az ősz egyik legbiztosabb jele a szüret kezdete. A gazdák vizsgálják a fűrtöket, megérett-e már a szüretre, hogy épp a megfelelő állapotba kerüljön a daráló, a prés alá. Ügyesnek kell lenni, és valahol összehangoltan kell a betakarítást elvégezni egy-egy szőlőhegyen, hiszen a hivatlan vendégek, a seregélyek látogatásával is számolni kell, ha esetleg egy-egy por-

tán tovább marad kint a szőlő, bizony lecsaphatnak rá.

Sok-sok kellemes percet, ugyanakkor fáradtságos munkát is tartogat a szüret, amíg egy jóféle ebéd vagy vacsora mellé a poharakba kerül a finom nedű.

Nem szabad azért elfelejtenünk a szőlő feldolgozásánál a gazdákra leselkedő egyik nagy veszélyre, a mustgázra. Amikor a must erjedni kezd, bizony nem árt a körültekintés, nehogy végzetes kimenetele legyen a borkészítés folyamatának. Sokan nem veszik komolyan, hogy ez az alattomosan terjedő gáz tragédiát is okozhat.

Megfelelő szellőzés kialakításával elkerülhető a túl magas szén-dioxid kialakulása a pincében. Több praktika van a bent rekedt gáz ellenőrzésére, ami talán a legősibb, az a meggyújtott gyertya lángjának figyelése. A szakemberek szerint térdmagasságba, vagy a földre helyezett gyertyával lehet ellenőrizni,

hogy nincs-e veszély, esetleg egy botra szerelve, magunk előtt alacsonyán tartva biztonságosabb a pincébe menni, mivel a gáz a föld közelében koncentrálódik. Amennyiben a gyertya elalszik, rögtön el kell hagyni a helységet, mert pillanatokon belül is végzetes lehet a gáz belélegzése.

Nyomatékosan felhívják a figyelmet, ha balesetet észlelünk embertársunkon, tudjuk, hogy a pincében van és nem ad életjelt magáról, semmi esetre se próbáljunk berohanni és magunk segítségét nyújtani, mert lehajolva, a gázt belélegezve mi is balesetet szenvedhetünk, amire sajnós minden évben van példa hazánkban. A mentést csak speciális maszkban a tűzoltók tehetik meg veszély nélkül, tehát azonnal értesítsük a katasztrófavédelmet, illetve a 105-ös telefonszámot.

Molnárné Varga Katalin

Ízek kavalkádja a saláta partin

Kisjubileumát ünnepelte a környei Kisfaludy Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola saláta partija, hiszen Szarka Katalin már ötödik alkalommal hívta az egészséges étkezés jegyében gasztronómiai „csatába” a gyerekeket.

A program népszerűségét jelzi, hogy az eltelt évek legnagyobb számú nevezését könyvelhették el, pontosan 14 fantáziadús elnevezésű formáció vágott neki (szó szerint) az iskola ebédlőjében a hámozásnak, szeletelésnek, aprításnak, kockázásnak... De természetesen csak a kézmosás után.

A szervező jóleső elégedettségét csak fokozta, hogy a visszatérők mellett több új csapat is érkezett, s hogy a fiúk is szép számmal veselkedtek neki a feladatnak.

Közben Horváth Gyuláné, Gabi néni is szorgoskodott: a büfében található egészséges falatok – tönkölykocka, korpás és barna kifli, müzli, fitness croissant, só nélküli diákcsemege, tejszelet, túró rudi, joghurt, kakaó, tej – kerültek a főszálra abban a reményben, hogy nem csupán erre az alkalomra lopják be magukat a tanulók szívébe.

A parti résztvevők hagyományosan választhattak, hogy sós vagy édes salátát készítenek, a nagyobb siker reményében esetleg mindkettőt, bár az egyik csapatnál ez okozott is némi galibát: az ifjú hölgyek egyetlen pillanatra elbizonytalanodtak, hogy az alma vajon a görögsalátába kell-e? Nem volt tehát hiány hagymában, uborkában, paradicsomban, almában, barackban, sárgarépában, salátalevélben, banánban, dinnyében, tejszóban, olíva bogóban,

csemegekukoricában, sajtban, szőlőben, házi készítésű gyümölcsbefőttekben, paprikában, körtében és még sorolhatnánk az alapanyagokat, amikből végül elkészültek a remekművek: fejből, ahogy otthon látták, sokadszor olvasott és értelmezett recept szerint, vagy éppen telefonos segítséget kérve anyutól.

Ezúttal sem volt tehát könnyű feladata Gabi néninek, aki Csáki Dorottýával, Mucsi Dalmával és Holló Jánossal izlelte sorra a vitaminbombákat nemcsak az ízeket, hanem a finomság tetszettségét, a tálalást, terítést is értékelve.

Sós kategóriában végül a Saláta kucakok (Benkő Lili Amarilla, Benkő Mirabella, Kaszap Nagy Sára, Budai Anita – 5. osztály)

készítette saláta nyerte el leginkább a „gasztrozsűri” tetszését. Második helyen végzett a Terrible Friday Night (Laczó Hanna Kíara, Lein Klaudia Brigitta, Szabó Karina, Vérten Vivien, Pankotai Melinda – 7. osztály) és harmadikon a Saláta királyok (Virga Kira, Budavári Helga, Mucsi Ákos – 5. osztály).

Az édes finomságok készítői közül az Éhes banda (Hetzi Panna, Daróczy Vivien, Nitas Natália – 3. osztály) állhatott a képzeletbeli dobogó legmagasabb fokára. A második helyezéssel az Éhes falca (Lóczy Katalin, Turi Natália, Béres Mónika, Tirhold Anna – 3. osztály) dicsekedhet, míg a harmadikkal a Paradicsom csapat (Vadkerti Virág, Gál Krisztina, Aknai Mike Panna, Majer Anna – 3. osztály).

Steffenbergi élményeink

Még bennem él az élmény, mikor tavaly augusztusban a tatabányai vasútállomáson búcsúztattuk a steffenbergi gyerekeket. Fájt a búcsú, de egy év hamar eltelt.

Ismét augusztus lett, s 8-án a polgármesteri hivatal parkolójából elindultunk a Német Nemzetiségi Önkormányzat kisbuszával és a polgármester úr, Beke Laci bácsi autójával. Az út hosszú volt, így volt időnk Teri nénitől „német nyelvleckét” venni. (Azért néha tartottunk szünetet is ☺)

Este fél hétre értünk Steffenbergbe. A helyi Dorfgemeinschaftshaus-ban (Közösségi ház) Peter Pflingst polgármester úr köszöntött bennünket, majd finom vacsorával láttak vendégül. Nemsokára megérkeztek a „szüleink” és végre találkozhattunk a gyerekekkel is. Nagyon örültünk egymásnak. Laci bácsi a találkozás első pillanatait meg is örökítette. Ezt követően mindenkit „hazavitték”.

Másnap délelőtt a közösségi házban rövid ismertetőt néztünk meg a faluról, majd felkerelkedtünk, s mindezt megnéztük élőben is. Steffenberg nagyközség a Rothaar-hegység lábánál fekszik, 6 település összevonásával jött létre 1974-ben. Minden gyönyörű zöld, körben erdők övezik. A levegőt harapni lehet, a tisztaság makulátlan. A délutáni strandfürdőzés a rossz idő miatt elmaradt, helyette a szomszéd faluban lévő uszodába mentünk.

A szombat reggelt a tűzoltóságban kezdtük. A faluban sok önkéntes tűzoltó van, sőt ifjúsági „utánpótlás” is működik. Meg-

ismertettek bennünket a tűzoltóság élétével, a munka szépségeivel. Teremtettek nekünk egy „éles helyzetet” s bemutatták milyen is egy igazi embermentési akció. Dalma volt az „áldozat” akit kimentettek. (Félreértés ne essék, tüzet nem gyújtottak, de így is élethű volt a bemutató) S hogy ne csak komoly dolgokról beszéljünk, szervezték nekünk tűzoltással kapcsolatos ügyességi játékokat. Ezekben való részvételért emlékérmét kaptunk, amit büszkén vettünk át. Amíg mi játszottunk, addig bátor tűzoltóink elkészítették az ebédünket. Ez egy nagyon klassz, ötletes délelőtt volt.

A szombat délután a családé volt, Rékát, Milánt és engem elvittek Frankfurtba. Városnéző busszal megnéztük a nevezetességeket. Többek között a nevezetes német bankszékházakat, Operaházat, gyönyörű parkokat. A délután fénypontja a repülőtér megtekintése volt. Tudtam, hogy Európa legnagyobb reptere, a látvány mégis lenyűgöző volt.

Vasárnap a Kellerwaldmuseum-ban voltunk, ahol egy interaktív „nemzeti parkot” néztünk meg. Levefittetek egy 4D-s filmet, ami a környezetvédelemre hívta fel a figyelmünket.

A múzeum után az Edersee-n hajóztunk. Már a hajóról is láttuk azt a gátat, amin később gyalog átmenve egy Aquapark-hoz jutottunk.

A nyári szünet utolsó hetét töltötték a gyerekek, s hogy az önkormányzat emlékeztetéssé tegye ezt a pár napot egy programsorozat keretében kalandparkba vitték őket, s ide csatlakozhattunk mi is. Két éve már voltunk itt, szinte

ismerősként mentünk végig a pályákon. E közben nagyon megéheztünk, így mindenkinek jól esett a Luy család által szervezett grill parti. Nagyon finom kolbászt kaptunk rengeteg salátával.

Kedden az idő sajnos nem volt kegyes hozzánk, pedig a program egy vidámpark látogatása volt. Na gyon sok játékot kipróbáltunk, de Laci bácsi és a fiúk pórul jártak, mikor másfél óra sorban állás után az orruk előtt lezárták a kötélpályára kifeszített siklóernyőt az eső miatt.

1813-ben jelent meg a Grimm-testvérek mesegyűjteményének első kötete. Ez alkalomból Marburg városában a híres mesefigurákat kellett felfedeznünk, így tisztelegve a 200 éves évforduló előtt. Ezután vízbicikliztünk a Lahn folyón. Sokat nevtünk egymáson, mert voltak, akik fordulás közben a fák között kötöttek ki.

Marburg után hazatérve megkoszorúztuk Alfred Weitzel sírját is, aki egyike volt a Környével kialakított partnerkapcsolat kezdeményezőinek.

Sajnos eljött az utolsó este. A közösségi házban szervezték nekünk búcsúvacsorát, amelyen minden vendéglátó család részt vett. Emlékbe kaptunk egy karórát, amelynek díszdobozán Steffenberg címere látható. Megkaptuk még a helyi újság másolatát, amiben rólunk is írtak, illetve az érkezéskor készült közös képeket.

Reggel a búcsúzás nehezebb volt, mint 2 évvel ezelőtt, hiszen „szüleinknek” szinte már pótygyerekeivé váltunk. A papír zsebkendők is előkerültek, majd autóinkkal elindultunk hazafelé.

Králl Orsolya

A pihenésről, más megközelítésben is

Ebben a cikkben a pihenésnek egy kevésbé alkalmazott fajtájáról, a délutáni sziesztról szeretnék szólni. Ahhoz, hogy mondandóm jól érthető legyen ismertetni szeretnék néhány gondolatot magáról az alvásról.

Az alvás természetes pihenőállapot. Éjszaka átlagosan 7-9 órát kell aludnunk, ez az életkor előre haladtával csökken. Ennyi idő kell ahhoz, hogy fizikailag és szellemileg felfrissüljünk és ne szenvedjünk energiahiányban. Éjszakai alvásunk 4-6 alvás ciklusból tevődik össze, egy-egy ilyen szakasz 90-120 percig tart. Minden egyes ciklus 5 fázisból áll. Ezek időtartama változó. Anélkül, hogy részletekbe mennék, mindegyikről csak egy-egy gondolatot említek. A ciklus első fázisa az elalvás ideje, a szendregés, mely átmenet az ébrenlét és az alvó állapot között. Ez általában néhány percig tart. Követi ezt a felszínes alvás fázisa, melyet a könnyű alvás idejének is nevezhetünk. Ideje átlagosan 20-25 perc. Ekkor a szívütködés ritmusa és a testhőmérséklet csökken. A harmadik és a negyedik fázis a mély alvás szakasza, az előbbiben csökken a vérnyomás és lassul a légzés. A negyedik a legmélyebb alvás fázisa, ekkor a legnehezebb valakit felbreszteni. Ez a két szakasz alapvető a test energiájának helyreállításában, ekkor a növekedési hormonok is felszaporodnak. Az eddigi négy fázist a szakirodalom úgynevezett nonREM fázisnak nevezi, míg az ötödiket REM fázisnak hívja a gyors szemmozgások hiánya vagy megléte miatt. Ez az álmodás szakasza, ebből a legkönnyebb felébredni. Tudni kell azt is, hogy egy cikluson belül a fázisok sorrendje szigorúan kötött. Ez pedig így néz ki: 1-2-3-4-3-2-1-5. Ebből pedig az következik, hogyha valakit a legmélyebb (4.) alvás fázisban ébresztünk, akkor is gyorsan végigszalad a 3-2-1-5 fázison, és utóbbiban ébred.

A hagyományos kínai orvoslás szerint a Szív meridián (vezeték, csatorna) fő aktivitási időszaka minden nap dél körül, 11 és 13 óra között van. Az egész nap alatt ez a legenergiikusabb időszakunk. Szívünk ekkor erősíti a legjobban a Chi (életerő) keringését, ekkor táplálja leginkább a szerveket, az izmokat, a szellemet, a tudatot. Ezért rendkívül fontos, hogy ebben az időszakban kíméljük a Szív csatornát és szívünket. Ezen kb. 25-30 perc szunyókálást, pihenést értünk. Ha ezt meg tesszük, akkor az rendkívül módon táplálja a Szívet, délutánra és estére nő energiataralékunk. Azt is bebizonyították, hogy hosszútávon mindez a szívbetegségek kockázatát is jelentősen csökkenti. Ebben az időszakban feltétlenül legyünk nyugodtak is, egyúttal törekedjünk lelki békénkre is!

A hosszabb déli alvás viszont nem egészséges, mivel utána fáradtabban ébredünk. Ennek oka az, hogy ha túllépünk az alvás első két fázisán, akkor belépünk a mély alvás szakaszába, melyek egyikénél élettanilag a legnehezebb a felébredés. Sokszor az is elég, ha fél órára – uram bocsá! – az asztalra tett karjainkra hajlítjuk fejünket és úgy bóbiskolunk. A fentiek miatt kérjük meg (szegény) nem pihenő társainkat, hogy a jelzett időben ébresszenek fel minket, de akár órát is beállíthatunk csörgésre. A fél órás pihenő után mozogjunk keveset, hogy szervezetünk hamarabb és könnyebben visszaálljon a pihenés előtti „üzemmódba”!

Az is rendkívül fontos, hogy éjszaka megfelelő mennyiségű órát legyünk vízszintesben, és aludjunk is – kinek mennyire van szüksége, hiszen ez egyénileg változó lehet – 7-8 órát. Ilyenkor többek között energetikailag is fel kell töltenünk. Az energiánk egy részét a Vese csatorna „szolgáltatja”. Ennek első és nagyon fontos akupunktúrás pontja a talpon van, annak középső és az ujjak felé eső harmada határán. Ha ez állandó nyomás alatt áll, tehát talpunk állandóan a földön van (pl. fotelben alszunk), akkor ennek a területnek az állandó inger miatt nincs ideje „pihenni”.

Bizonyos kezelések után (masszázs, akupunktúra, lézerkezelés, egyéb fizioterápiás gyógymódok) is javasolt átmeneti pihenés beiktatása. Megjegyzésként ehhez a gondolatsorhoz tartozik az is, hogy leszögezzük: az alvászavarok kezelésében nem a korlátlan altatószer-használat a követendő megoldás!

Éjszakánként jó és pihentető alvást, dél körül „energiagyűjtő” és szívvédő 25-30 perces pihenést kívánok!

ÁJ

„Csak folytasd minden dolgodat...
Megérik majd munkád gyümölcse,
Kertedből kispusztul a gaz...
Teremtő zápor hull a földre...
Jogod van fényre... És öröme...”

A környei önkormányzat nevében sok szeretettel és tisztelettel köszöntjük a falu azon szép korú lakóit, akik ezekben a napokban ünnepelték, ünneplik kerek születésnapjukat:

80 esztendő

Sinák Jánosné (1933. 09. 16.)
Nagy Gyuláné (1933. 09. 23.)
Szilbereki Jánosné (1933. 09. 23.)
Kalocsai Józsefné (1933. 09. 27.)

75 esztendő

Bornemissza Vincéné (1938. 09. 26.)
Rácz Mátyás 1938. 09. 29.

70 esztendő

Wiszt János (1943. 09. 03.)
Dr. Beke Ernő Lászlóné (1943. 09. 08.)
Wiszt Ignácné (1943. 09. 20.)
Hadnagy József (1943. 09. 23.)
Cserfalvy Ádám (1943. 09. 24.)
Végh Jánosné (1943. 09.26.)

További jó egészséget és sok boldogságot kívánunk!

Megérkeztünk!

„Mint a fény az árnyat, záport a virág,
mint patak a medrét, madarat az ág,
mint sóhajos nyári éjjel a fák az eget
- mindenkinél jobban téged így szerettelek.”

Az előző Környei Hírhezó megjelenése óta egy kisleánnyal gyarapodott községünk.

Sok szeretettel köszöntjük a falu legkisebb lakóját,

Pirityi János és Farkas Éva
kislányát, Eliza Esztert.

Eliza Eszternek és szüleinek hosszú,
boldog életet kívánunk!

Programok

TISZTELGÉS AZ ARADI VÉRTANÚK ELŐTT

Községünkben október 4-én, pénteken 14 órától tisztelegünk az aradi vértanúk előtt mártírhaláluk 164. évfordulója alkalmából.

A református temetőben Szemeti Ferenc református tiszteletes mond emlékező beszédet, majd a jelenlévők elhelyezik az emlékezés virágait és mécseseit a kegyeleti helyen.

OKTÓBER 23-AI MEGEMLEKEZÉS

Tisztelettel meghívjuk községünk lakóit az 1956. évi forradalom és szabadságharc emlékére rendezett ünnepségünkre 2013. október 23-án 17 órától.

Program:

- 17.00 óra
- Ökumenikus istentisztelet a református templomban
- Ezt követően
- Ünnepi műsor a Művelődési Házban
- Ünnepi beszéd
- Koszorúzás a Kegyeleti Parkban

A KÖRNYEI ÖNKORMÁNYZAT A KÖZSÉG VALAMENNYI LAKÓJÁT TISZTELETTEL HÍVJA ÉS VÁRJÁ A MEGEMLEKEZÉSEKRE!

Idősek Napja

A szép korú, hetven év feletti környeieket köszönti október 5-én, szombat délután 2 órától a Vöröskereszt helyi szervezete az általános iskolában.

A program során a vendégeknek a Tárjani gyerekenekar és a kecskédi Bekka stúdió műsorával, majd fehér asztal mellett ízletes vacsorával kedveskednek a szervezők, akik sok szeretettel várják a község szép korú lakóit a hagyományos rendezvényre!

Tó-futás

Az 1956-os hősök előtt tisztelegő, immár hagyományos tó-futást október 19-én rendezik meg a szervezők.

Nevezni 9 órától lehet a tóparton a már megszokott helyszínen, rajtok 10 órától. Bővebb információ előzetesen Gubicza Istvántól kérhető a 06 30 2777 909-es telefonszámon.

„Öregtáncos” találkozó – a 20 éves jubileumra készülnek

„Öregtáncos” találkozót tart a Szivárvány Táncegyüttes november 23-án 17 órától a Művelődési Házban.

Az együttes alapítója és vezetője, László Márta azzal a nem titkolt szándékkal hív és vár szeretettel minden egykori „szivárványos” táncost, hogy összetoborozza azokat a vállalkozó kedűeket, akik szívesen lépnének ismét színpadra kedvenc koreográfijukkal 2014. május 31-én az együttes 20 éves fennállását ünneplő és köszöntő jubileumi műsorban.

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját a 2013. október 12-én, szombaton 16 órakor kezdődő NEMZETKÖZI KÓRUSTALÁLKOZÓRA,

amely a Művelődési Házban kerül megrendezésre a Környei Német Nemzetiségi Dalkör megalakulásának **20. évfordulója alkalmából.**

A műsorban fellépnek:

Környei Német Nemzetiségi Gyermekcsoport
Tardoskedi Hagyományörző Dalkör
Felsőgallai Német Nemzetiségi Dalkör
Vértessomló Német Nemzetiségi Dalkör
Baji Német Nemzetiségi Dalkör
Kecskédi Német Nemzetiségi Dalárda
Környei Német Nemzetiségi Dalkör

A műsor után mindenkit várunk egy közös mulatságra, amelyhez a „Heimattöne Kapelle” szolgáltatja a zenét.

Német Nemzetiségi Dalkör

Támogatóink:

Komárom-Esztergom Megyei Németek Önkormányzata
Német Nemzetiségi Önkormányzat Környe
Környe Község Önkormányzata
Környei Németek Baráti Köre

Fergeteges hangulatú Country est a Művelődési Házban!

Szeptember 14-én szombaton megrendezett Country est keretében a fellépő csoportok között tapasztalhattunk a vértessomlói Német Nemzetiségi Táncsoport táncosainak, akik most country táncokkal szórakoztatták a közönséget. Majd a tatai „Country Dancers Tata” táncsoport lépett a közönség elé, igen nagy sikert aratva. Műsoruk végén, profi módon vonták be a vállalkozó kedvű vendégeket egy közös tánc tanulásba. Az est meglepetése volt a „Liget Lime Dance” táncsoport Szárligetről. Ők a programhirdetéseket látva jöttek hozzánk, hogy bemutatkozhassanak. A fellépő csoportok műsora végén az est átfordult egy közös tánc házba, ahol eleinte félfélenken majd egyre nagyobb kedvvel és ügyességgel táncoltak a vendégek is. Grillezett vacsoráról és italokról a Forrás Café gondoskodott. Következő szórakoztató estünk október 19-én, szombaton a Retro Disco és Karaoke est lesz Terbócs Dénessel, aki az elmúlt 30 év legtáncolhatóbb zenéiből válogat.

Schweininger Ilona intézményvezető

Közérdekű információk

Véradás

Az önkéntes véradókat várja október 28-án, hétfőn délután fél 1 és fél hat között a környei Művelődési Házban a Vöröskereszt. Adj vért, életet menthetsz!

Képviselői fogadóóra

Vadász Éva képviselői fogadóórát tart október 8-án, kedden 17 és 18 óra között a Polgármesteri Hivatal képviselői szobájában. A képviselő mindazokat várja, akik valamilyen problémájuk megoldásához segítséget, vagy tájékoztatást szeretnének kérni.

Ingyenes jogsegély szolgáltatás

Az Új Széchenyi terv „Közép-dunántúli JOGPONTPLUSZ mini” projekt keretében ingyenes jogsegély szolgáltatást (jogi tanácsadást) tart Dr. Partali László ügyvéd a környei Polgármesteri Hivatalban minden szerdán 8 és 10 óra között.

Recept

Marika néni „otffelejtt” pogácsája

Hozzávalók:

- 1 margarin • fél kg. liszt
- 2 tojássárgája
- 1 tejföl • késhegynyi szalalkáli • só

Fenti hozzávalókat összegyűrjük, majd jártunkban-keltünkben hajtogatunk rajta, párat gyúrunk rajta. Érdemes reggel összeállítani (ezért otffelejtt) a tésztáját. Pár óra múlva kinyújtjuk kb. ujjnyi vastagra, a tetejét megkenjük a tojások fehérjével és megszórujuk reszelt sajttal, majd pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk.

Kiváló kísérője sörnek, bornak, gulyásleveseknek.

Jó étvágyat kívánunk!

lejegyezte: Molnárné Varga Katalin

A Művelődési Házban működő csoportok, rendszeres programok

Működő csoportjainkba várjuk szeretettel az érdeklődőket. További információkat a Művelődési Házban kérhetnek.

NŐ KLUB

Vezetője: *Németh Lajosné Marika*. Időpont: minden csütörtökön 16–18 óráig.

BABA-MAMA KLUB:

Vezetője: *Jenei Zita*. Időpont: minden szerdán 16–17 óráig.

ZUMBA

Vezetője: *Hermann Anikó*. Időpont: minden kedden 18–19 óráig. Résztvételi díj: 800 Ft/óra.

AEROBIC

Vezetője: *Faragó Éva*. Időpont: minden csütörtökön 18–19 óráig. Résztvételi díj: 500 Ft/óra.

CUKORBETEGEK KLUBJA

Vezetője: *Handlné Wiszt Teréz*. Időpont: minden hónap második szerdáján 16–17 óráig.

TURUL MÉHÉSZ EGYESÜLET

Lendvai Pál elnök és *Somhegyi János* titkár. Időpont: minden hónap második péntekén 18–20 óráig.

NÉMET TÁNC SOPORT

Vezetője: *Eck Csabáné és Tirhold Kármén*. Időpont: minden hétfőn 18.30–19.30 óráig.

HASTÁNC

Vezetője: *Keszeg Katalin*. Időpont: minden szerdán 18–19 óráig. Résztvételi díj: 800 Ft/óra.

KÍMÉLŐ TORNA

Vezetője: *Szelőczei Anikó*. Időpont: minden hétfőn 17–18 óráig. Résztvételi díj: 400 Ft/óra.

SZÁMÍTÓGÉPES KLUB

Minden hétköznap nyitvatartási időben használhatóak a számítógépek, kivétel a csoportfoglalkozások ideje alatt. Bármikor regisztrálhatsz!

Szt. Cirill és Method Alapítvány

Megváltozott munkaképességű, fogyatékkal élő és/vagy tartósan egészségkárosodott állásukeresőknek nyújt segítséget Környén is a Szt. Cirill és Method Alapítvány. A szervezet szolgáltatásai térítés-mentesen vehetők igénybe. Minden kedden 9 és 11 óra között tartanak ügyfélfogadást a Művelődési Házban.

PROGRAMAJÁNLÓ

Latin-amerikai társastánc tanfolyam

Első időpont: 2013. október 11. péntek 18–19 óráig. Vezetője: *Farkas Mónika*, FreeDanceHall Tánc-Centrum vezetője. Tartama: 4 alkalom, 4×60 perc, pén- tekenként 18–19 óráig. Tanfolyam ára: 4000 Ft/fő.

TEDD HASZNOSSÁ!

Őszi vegyes adok-veszek és csere-bere

2013. október 5-én, szombaton 9–12 óráig. Minden, ami használható és jó állapotú, de már feleslegessé vált, és csak a helyet foglalja. Neked már nem kell, de lehet, hogy valakinek éppen arra volna szüksége. Így nem a garázs mélyen marad! Lehet ruha, babaruha, kisgyermekruha, könyvek, folyóiratok, tankönyvek, tanszerek, CD, DVD, játékok, használati tárgyak és eszközök, stb.

Retro disco és karaoke

Október 19-én este 8 órától azokat várjuk, akik igényes szórakozásra vágynak. Az elmúlt 30 év legtáncolhatóbb zenéiből válogat Terbócs Dénes. Belépő: 700 Ft/fő

Kiadja:
Polgármesteri Hivatal
2851 Környe, Alkotmány út 2.

A kiadásért felel:
Beke László polgármester 06 30 7681624

A szerkesztésért felel:
Salamon Gyöngyi 06 30 3874690

hirhozo@kornye.hu • www.kornye.hu

Nyomdai munkák: JÁ-KI PRESS Nyomdaipari Kft.
2851 Környe, Rákóczi F. u. 73.

A sokszorosításért felel: Jávör Zsolt ügyvezető